

POLITECHNIKA POZNAŃSKA

Wydział Architektury

ul. Nieszawska 13A, 61-021 Poznań, tel. +48 61 665 3301, fax +48 61 665 3300

e-mail: office_darf@put.poznan.pl, www.architektura.put.poznan.pl

KARTA OPISU MODUŁU ZAJĘĆ

Nazwa modułu/przedmiotu			Kod
OCHRONA DZIEDZICTWA Z KONSERWACJĄ I MODERNIZACJĄ OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH 1			A_K_1.6_018
Kierunek studiów	Profil kształcenia (ogólnoakademicki, praktyczny)	Rok / Semestr	
ARCHITEKTURA	ogólnoakademicki	III/6	
Specjalność	Przedmiot oferowany w języku:	Kurs (obligatoryjny/obieralny)	
-	polskim/angielskim	obligatoryjny	
Godziny			Liczba punktów
Wykłady: 30 Ćwiczenia: - Laboratoria: 30 Projekty / seminaria: -			4
Stopień studiów:	Forma studiów (stacjonarna/niestacjonarna)	Obszar(y) kształcenia	Podział ECTS (liczba i %)
I	STACJONARNE	NAUKI TECHNICZNE	4 (100%)
Status przedmiotu w programie studiów (podstawowy, kierunkowy, inny) (ogólnouczelniany, z innego kierunku)			
kierunkowy		ogólnouczelniany	
Odpowiedzialny za przedmiot: dr hab inż. arch. Piotr Marciniak, prof. nadzw. e-mail: piotr.marciniak@put.poznan.pl Wydział Architektury ul. Nieszawska 13A, 61-021 Poznań tel: 665-33-21 Wykładowca: dr hab inż. arch. Piotr Marciniak, prof. nadzw. e-mail: piotr.marciniak@put.poznan.pl			
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych:			
1	Wiedza:	podstawowa wiedza z zakresu historii powszechnejstudent ma podstawową wiedzę o trendach rozwojowych z zakresu projektowania urbanistycznego	
2	Umiejętności:	student potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych, właściwie dobranych źródeł, także w języku angielskim, potrafi integrować informacje, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie;student potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania projektowanego terenu i ocenić istniejące rozwiązania funkcjonalne w przestrzeni;student potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację zadańpraktycznych w zakresie projektowania urbanistycznego	
3	Kompetencje społeczne	student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób,student ma świadomość i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje,prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy w zakresie różnych sytuacji przestrzennych w skali urbanistycznej	
1. Cel przedmiotu: 2. Blok tematów wykładowych, których celem jest poznanie: 3. Poznanie podstawowych pojęć i definicji związanych z problematyką ochrony dziedzictwa i projektowaniem konserwatorskim. 4. Zgłębienie problemów związanych z ochroną zabytków w przeszłości i współcześnie. Kształtowania się			

poglądów konserwatorskich w Europie i Polsce do czasów współczesnych 5. Wykazanie ciągłości pewnych problemów i aktualności zagadnień związanych z działaniami konserwatorskimi, stopniem interwencji w materię zabytkową, odbudową zabytków, rekonstrukcją. postrzeganie zabytków w kontekście najbliższego otoczenia, miasta, naturalnego krajobrazu 6. Zwrócenie uwagi na problem współczesnej architektury w historycznym otoczeniu 7. Nabycie umiejętności wykonywania analizy konserwatorskiej obiektów zabytkowych i współpracy z państwowymi służbami ochrony zabytków. 8. Zapoznanie studentów z praktyczną problematyką modernizacji oraz adaptacji obiektów zabytkowych oraz stosowanymi rozwiązaniami technicznymi. 9. Poznanie zagadnień, współczesnych tendencji oraz trendów w projektowaniu obiektów zabytkowych 10. Nauka znalezienia równowagi pomiędzy wymogami technicznymi, konserwatorskimi, funkcjonalnymi oraz estetycznymi, których uwzględnienie jest konieczne w trakcie adaptacji obiektu zabytkowego lub historycznego na cele współczesne 11. Nabycie i kształcenie umiejętności konstruowania programu użytkowego obiektu o złożonej funkcji, kształcenie umiejętności integracji funkcjonalnej z istniejącym obiektem i otoczeniem 12. Uzyskanie umiejętności kreatywnego spojrzenia na formę, funkcję i konstrukcję budynku w kontekście przestrzennym i kulturowym z uwzględnieniem wartości historycznej obiektu			
Efekty kształcenia			
Wiedza:			
Efekty kierunkowe		student, który zaliczył przedmiot,	Odniesienie do obszarowych efektów kształcenia
W01	A2_W01	ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę związaną z zagadnieniami z zakresu teorii konserwacji zabytków	P7S_WG
W02	A2_W02	ma wiedzę o trendach rozwojowych i najistotniejszych nowych osiągnięciach z zakresu rewitalizacji, modernizacji obiektów zabytkowych	P7S_WG
W03	A2_W16	zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu złożonych zadań inżynierskich z zakresu modernizacji obiektów zabytkowych	P7S_WG
Umiejętności:			
U01	A2_U01	potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych właściwie dobranych źródeł, polsko- i anglojęzycznych, potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny, a także wyciągać wnioski oraz formułować i wyczerpująco uzasadniać opinie	P7S_UW
U02	A2_U02	potrafi przygotować opracowanie naukowe w języku polskim i w języku angielskim, przedstawiające własne wyniki badawcze i decyzje projektowe z zakresu architektury	P7S_UW
U03	A2_U15	potrafi dokonać identyfikacji istniejących zasobów funkcjonalno-przestrzennych, dokonać ich ewaluacji oraz sformułować odpowiednie wnioski dotyczące możliwych przekształceń z zakresu złożonych, w tym nietypowych, zadań przestrzennych w skali architektonicznej	P7S_UW
Kompetencje społeczne:			
K01	A2_K05	ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje;	-
K02	A2_K07	potrafi odpowiednio określić priorytety służące do realizacji określonego przez siebie lub innych zadania; ma świadomość ważności zachowania się w sposób profesjonalny.	-
Metody kształcenia			
1. Wykład kursowy z prezentacją multimedialną. 2. Laboratoria o charakterze studialno-projektowym pozwalające na praktyczną implementację problematyki omawianej na wykładach. 3. eLearning Moodle (system wspomagania procesu dydaktycznego i nauczania na odległość).			
Sposoby sprawdzenia efektów kształcenia			
Cykl wykładów z przedmiotu „Ochrona dziedzictwa z konserwacją i modernizacją obiektów zabytkowych 1” kończy się egzaminem. Przewidziane są dwa egzaminy sesyjne, przy czym drugi termin jest terminem poprawkowym. Egzamin z przedmiotu ma formę testu opisowo - rysunkowego. Ocena podsumowująca: ocena uzyskana na egzaminie pisemnym, wystawiona na podstawie sumy punktów uzyskanych za poszczególne pytania cząstkowe (wiedza i umiejętności rysunkowe). Przyjęta skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0			

Treści programowe

Wykłady:

1. Informacje wstępne: tematy i harmonogram wykładów, warunki zaliczenia przedmiotu. Cele i zadania konserwacji zabytków.
2. Podstawowe terminy i pojęcia. Rodzaje prac i ich definicje.
3. Formowanie się poglądów konserwatorskich w Europie i Polsce od poł. XVIII w. do poł. XIX w. Zainteresowanie starożytnością, romantyczne restauracje zabytków. Naukowe podejście do restauracji zabytków. Narodziny współczesnych zasad konserwatorskich.
4. Prawna ochrona zabytków w przeszłości i współcześnie. Znaczenie organizacji międzynarodowych i pozarządowych. Treść i znaczenie wybranych dokumentów międzynarodowych np. Karta Ateńska 1931, Karta Wenecka 1964, Karta Megarida 1994, Karta Kraków 2000, ustalenia konferencji w Nara 1994, rola Docomomo.
5. Ochrona zabytków w Polsce. Geneza, organizacja, prawodawstwo.
6. Dziedzictwo kulturowe i problemy ochrony.
7. Ochrona a konserwacja dziedzictwa kulturowego oraz zabytków architektury i urbanistyki. Podstawowe dokumenty doktrynalne.
8. Projektowanie konserwatorskie w obiektach zabytkowych. Podstawowe metody konserwacji i restauracji zabytkowego dziedzictwa w zakresie budowli.
9. Projektowanie w kontekście zabudowy istniejącej i na obszarach objętych ochroną konserwatorską.
10. Zagadnienia techniczne w konserwacji zabytków – przyczyny zniszczeń budynków zabytkowych, zasady wyboru materiałów, metody wzmacniania konstrukcji murowych, zabezpieczania przed wilgocią.
11. Techniczne metody oraz zabiegi konserwatorskie dotyczące ochrony obiektów drewnianych.
12. Kryteria ochrony oraz techniczne metody dotyczące ochrony i konserwacji obiektów współczesnych.
13. Problem autentyzmu materii i formy we współczesnej ochronie zabytków. Działania konserwatorskie w skali obiektu: problem prawdy historycznej, wiarygodności i kreacji konserwatorskiej, polonizacja zabytków, retrowersja.
14. Wybrane współczesne zagadnienia konserwatorskie dotyczące skali urbanistycznej i architektonicznej – komunikacja a zabytkowe centra miast.
15. Wybrane współczesne zagadnienia konserwatorskie dotyczące skali urbanistycznej i architektonicznej- przemieszczania zabytków, eksponowanie i konserwacja ruin, nowa architektura historycznym otoczeniu, problem tzw. butaforiów, detal architektoniczny (preparaty konserwatorskie, kolorystyka elewacji , polichromie we wnętrzach).

Laboratorium:

- zapoznanie studentów z problematyką modernizacji oraz adaptacji obiektów zabytkowych
- poznanie zagadnień, współczesnych tendencji oraz trendów w projektowaniu modernizacji obiektów zabytkowych
- zapoznanie na przykładzie konkretnych obiektów z tradycyjnymi technikami, konstrukcjami budowlanymi, oraz historycznym detalem architektonicznym
- opracowanie studialne dotyczące projektowania i modelowanie 3D w historycznym, zabytkowym kontekście
- nauka odnalezienia równowagi pomiędzy wymogami technicznymi, konserwatorskimi, funkcjonalnymi oraz estetycznymi, wymaganymi modernizacji obiektu zabytkowego

Literatura podstawowa:

1. Badania i ochrona zabytków w Polsce w XX wieku, materiały konferencji naukowej, Oficyna Wydawnicza Towarzystwa Opieki nad Zabytkami, Warszawa 2000.
2. Rymaszewski Bohdan, Polska ochrona zabytków, Warszawa 2005
3. Borusiewicz Władysław; Konserwacja zabytków budownictwa murowanego; W-wa 1985.
4. Kadłuczka Andrzej, Konserwacja zabytków i architektoniczne projektowanie konserwatorskie, Kraków 1999
5. Kadłuczka Andrzej, Ochrona zabytków architektury. Zarys doktryn i teorii. Kraków 2000
6. Dettloff Paweł, Odbudowa i restauracja zabytków architektury w Polsce w latach 1918-1930. Teoria i praktyka, Kraków 2006.
7. Kadłuczka Andrzej; Ochrona zabytków architektury. Zarys doktryn i teorii, T. 1, Stowarzyszenie Konserwatorów Zabytków, Kraków 2000.
8. Małachowicz Edmund; Ochrona środowiska kulturowego; Tom I, II; Warszawa 1982
9. E-skrypt dla przedmiotu „Teoria konserwacji zabytków” (w opracowaniu).

Literatura uzupełniająca:

1. Frycz Jerzy; Restauracja i konserwacja zabytków w Polsce w latach 1795 – 1918; Warszawa 1975
2. Jakimowicz Teresa (red.) Architektura i urbanistyka Poznania w XX wieku, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2005
3. Klause Gabriela; Próba nowego spojrzenia na problem odbudowy Starego Rynku w Poznaniu, w: KMP 2003/2.
4. Kondziela Henryk; Stare Miasto w Poznaniu. Zniszczenia – odbudowa - program dalszych prac, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 1971

5. Majewski Piotr; Ideologia i konserwacja. Architektura zabytkowa w Polsce w czasach socrealizmu; Wydawnictwo Trio, 2009
6. Zachwatowicz Jan; O polskiej szkole odbudowy i konserwacji zabytków; w: Ochrona Zabytków 1981
7. Zin Wiktor, Kalinowski K., Biegański P. (red.), Zabytki urbanistyki i architektury w Polsce. Odbudowa i konserwacja, T. 1, w; Miasta historyczne, Arkady, Warszawa 1986
8. Pruszyński Jan; Ochrona zabytków w Polsce. Geneza, organizacja, prawo; W-wa 1989

Obciążenie pracą studenta

forma aktywności	godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	103	4
Zajęcia wymagające indywidualnego kontaktu z nauczycielem	63	2
Zajęcia o charakterze praktycznym	43	1

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

forma aktywności	liczba godzin
udział w wykładach	30 h
udział w ćwiczeniach/ laboratoriach (projektach)	30 h
przygotowanie do ćwiczeń/ laboratoriów	10 h
przygotowanie do kolokwium/przeglądu zaliczeniowego	3 h
udział w konsultacjach związanych z realizacją procesu kształcenia	3 x 1 h = 3 h
przygotowanie do egzaminu	24 h
obecność na egzaminie	3 h

Łączny nakład pracy studenta: **4 ECTS** **103 h**

W ramach tak określonego nakładu pracy studenta:

- zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:
 $30\text{ h} + 30\text{ h} + 3\text{ h} = \mathbf{63\text{ h}}$ **2 ECTS**